

46-000759/2019

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ
Јединица за поступак враћања
имовине жртава Холокауста
Београд, ул. Коларчева бр. 7
Број: 46-000759/2019
Датум: 05. јул 2021. године
Ј.С.

Агенција за реституцију, Јединица за поступак враћања имовине жртава Холокауста, решавајући по захтеву Јеврејске општине Нови Сад, МБ:08968179 из Новог Сада, ул. Јеврејска број 11, коју заступа пуномоћник Бојан Буха, адвокат из Сремске Каменице, ул. Војводе Путника бр. 79, за враћање одузете имовине, на основу члана 12. и 18. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника („Службени гласник РС“, број 13/16), члана 55. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу („Службени гласник РС“, број 72/11, 108/13, 142/14 и 88/15 – Одлука УС и 153/2020), на основу члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, број 18/2016), члана 2. став 3. и 5. Уредбе о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине („Сл. гласник РС“, бр. 29/18) и овлашћења из тачке 1. Одлуке директора, број 446-06-110-000024/2019-01 од 18.09.2019. године, након спроведеног поступка, донела је следеће:

РЕШЕЊЕ

1. **УСВАЈА СЕ захтев, враћа се имовина и утврђује право својине Јеврејској општини Нови Сад на пољопривредном земљишту и то на:**

- **катастарској парцели број 5785 К.О. Сивац**, површине 59.60.43 ха, уписане у лист непокретности број 604 К.О. Сивац, која је у јавној својини Републике Србије, са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде
- **55531/646969 идеалних делова катастарске парцеле број 5792 К.О. Сивац**, укупне површине 64.69.69 ха, уписане у лист непокретности број 604 К.О. Сивац, која је у јавној својини Републике Србије, са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

2. Пољопривредно земљиште из тачке 1. које је издато у закуп по основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-6551/234-2019-14 и број 320-51-6006/162-2020-14 до 31. октобра 2028. године враћа се у државину Јеврејској општини Нови Сад најкасније у року од три године од извршности решења о враћању имовине, осим ако се закупач и подносилац захтева другачије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности овог решења закупач плаћа подносиоцу захтева наведеном у тачки 1. диспозитива, сразмерно враћеном уделу.

3. На основу овог решења, а по његовој правноснажности, надлежни орган за упис права на непокретностима, извршиће упис права својине на непокретности из тачке 1. диспозитива овог решења, у корист Јеврејске општине Нови Сад и у уделу као у тачки 1. диспозитива.

4. Налаже се надлежном органу за упис права на непокретностима, да на основу овог решења, а по његовој правноснажности, изврши брисање свих хипотекарних терета забележених у било чију корист на непокретности из тачке 1. диспозитива овог решења.

5. Враћена имовина је у слободном промету, а Република Србија, Аутономна Покрајина Војводина односно јединица локалне самоуправе има право прече куповине приликом првог отуђења.

Образложење

Јеврејска општина Нови Сад из Новог Сада, ул. Јеврејска број 11, коју заступа пуномоћник адвокат Бојан Буха, адвокат из Сремске Каменице, ул. Војводе Путника бр. 79, дана 26.02.2019. године, поднела је захтев за враћање одузете имовине, у складу са Законом о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, који је заведен код Агенције за реституцију, Јединице за враћање имовине жртава Холокауста под бројем 46-000759/2019, иза бившег власника Шварц Ержебет која је идентична са Богићевић Ержебет (Богићевић Јелисаветом) супругом Богићевић Момчила.

Предмет захтева у конкретној управној ствари је пољопривредно земљиште у К.О. Србобран одузето на основу Одлуке Месног народног одбора у Србобран број 179 од 17. јануара 1946. године која је потврђена Коначном одлуком Окружног аграрног суда у Новом Саду бр. 1339 од 12. фебруара 1946. године, од бившег власника Богићевић Момчила Јелисавете рођ. Шварц.

Уз захтев су достављени докази побројани у обрасцу Захтева за враћање одузете имовине, као и документација коју је подносилац захтева доставио накнадно и која је здружена списима предмета. Службено лице Агенције извршило је увид у предмет заведен под бројем 46-000770/2019 из ког је преузело Анализу парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Бачко Градиште, К.О. Бачко Петрово Село, К.О. Бечеј, К.О. Милешево и К.О. Радичевић од дана 13.11.2020. године, затим увид у предмет заведен под бројем 46-000765/2019 из ког је преузело Анализу парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Надаљ, К.О. Србобран и К.О. Турија, затим увид у предмет заведен под бројем 46-000769/2019 из ког је преузело Анализу парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Мали Иђош, као и увид у предмет заведен под бројем 46-000769/2019 из ког је преузело Анализу парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у Жабљу, Темерину и Врбасу. Службено лице Агенције извршило је увид у предмет заведен под бројем 46-000773/2019 из ког је преузело превод зкњ. ул. уписа на мађарском језику који се тиче подржављења имовине. Информација у погледу закупа парцеле наведене у диспозитиву овог решења достављена је Агенцији на електронску пошту (mail) од стране Лазара Стојановића, запосленог у Министарству пољпривреде, шумарства и водопривреде, Одељење за опште, правне, послове управљања пољопривредним земљиштем и финансијско административне послове, дана 11.06.2021. године.

На основу спроведеног поступка, одн. писмених доказа у списима предмета и резултата усмене расправе, Агенција је утврдила **следеће чињенично стање:**

Увидом у електронску базу података Агенције за реституцију, поступајући орган је утврдио да иза бившег власника Шварц Ержебет, која је идентична са Богићевић Ержебет (Богићевић Јелисаветом), нема поднетих захтева по одредбама Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

Читањем превода дописа Начелника кулског среза број: 3077/1941 од 23. августа 1941. године упућеног Мађарској краљевској жупанијској економској инспекцији утврђено је да је на име супруге Момчила Богићевића, Ержебет Шварц, јеврејског порекла укњижено 103ј 1177квхв у Србобрану, те да су јевреји из Новог Врбаса, а међу којима је и госпођа Богићевић дана 09. маја 1941. године интернирани у логор.

Читањем зкњ. уложака број 11015 и 8327 К.О. Србобран, у ком је као власник парцела број 6073/2, 6074, 6076, 6075, 6077/1, 6236, 6073/4, 6229, 6230, 6232, 6237, 6233/1, 6073/6, 6234, 6238/3, 6874/1, 6874/2, 6233/2, 6238/1, 6073/5, 6231, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6235, 6077/2, 6078, 6979, 6080/1, 6080/2, 6081, 6082/1, 6082/2, 6238/4, 6239, 6240, 6241, 6242/1, 6885 и 6886 К.О. Србобран у 1/1 дела уписана Богићевић Момчилова Јелисавете рођ. Шварц, утврђено је да је у Б листу упис под редним бројем 13 (преведено на српски језик) наведено следеће: „На основу коначног решења бр. 43 959/1943, које је Мађарско краљевско министарство земљорадње, Експозитура за политику зремљишних поседа јужних регија донело у кривичном поступку по предмету експропријације жидовских непокретности, предметне непокретности се књиже у корист Земаљског земљишно-кредитног института у Будимпешти. Превод је преузет из предмета број 46-000773/2019 будући да се односи на идентичан упис, једина је разлика у броју коначног решења.

Читањем Одлуке Месног народног одбора у Србобран број 179 од 17. јануара 1946. године утврђено је да посед Богићевић Момчила Јелисавете рођ. Шварц из Србобрана, у целости пада под удар аграрне реформе на основу чл. 3 ст. 1 Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији, те да се у корист земљишног фонда извлашћује 103ј 1596квхв и то следеће парцеле: 6073/2 површине 4ј 1470квхв, 6074 површине 197квхв, 6076 површине 2ј 30квхв, 6075 површине 820квхв, 6077/1 површине 5ј 372квхв, 6236 површине 1ј 742квхв, 6073/4 површине 1007квхв, 6229 површине 3ј 1059квхв, 6230 површине 1ј 599квхв, 6232 површине 1ј 673квхв, 6237 површине 1ј 590квхв, 6233/1 површине 1ј 600квхв, 6073/6 површине 1ј 600квхв, 6234 површине 1ј 656квхв, 6238/3 површине 1ј 735квхв, 6874/1 површине 4ј 334квхв, 6874/2 површине 2ј 1200квхв, 6233/2 површине 4ј 315квхв, 6238/1 површине 5ј 744квхв, 6073/5 површине 8ј 355квхв, 6231 површине 1ј 563квхв, 6222 површине 1ј 466квхв, 6223 површине 1ј 731квхв, 6224 површине 1ј 754квхв, 6225 површине 1ј 648квхв, 6226 површине 1ј 625квхв, 6235 површине 1ј 532квхв, 6077/2 површине 1ј 1596квхв, 6078 површине 244квхв, 6979 површине 743квхв, 6080/1 површине 1ј 600квхв, 6080/2 површине 1358квхв, 6081 површине 1ј 772квхв, 6082/1 површине 15ј 185квхв, 6082/2 површине 1100квхв, 6238/4 површине 2ј 1200квхв, 6239 површине 8ј 499квхв, 6240 површине 1ј 526квхв, 6241 површине 1ј 733квхв, 6242/1 површине 2ј 492квхв, 6885 површине 1ј 641квхв и 6886 површине 1ј 700квхв.

Читањем Коначне одлуке Окружног аграрног суда у Новом Саду бр. 1339 од 12. фебруара 1946. године утврђено је да суд жалбу Богићевић Момчила Јелисавете рођ. Шварц не уважава, те да Одлуку Месног народног одбора у Србобрану број 179 од 17. јануара 1946. године у целости потврђује.

Читањем Одлуке Аграрног суда при Окружном народном одбору у Новом Саду бр. II-699/46 од 02. октобра 1946. године утврђено је да се уважава молба Богићевић Јелисавете из Србобрана од 19. јуна 1946. године те се на експроприсаном великом поседу Богићевић Јелисавете из Србобрана, који је у смислу чл. 3 ст. 1 Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији правоснажном коначном одлуком овог суда од 12.02.1946. године бр. 1339/46 експроприсан у целини, у смислу чл. 4 ст. 2 новелираног Савезног закона о аграрној реформи и колонизацији додељује Богићевић Јелисавети у К.О. Србобран некретнина у зк. ул. бр. 2928, парцела број 1383 кућа са двориштем у површини од 223квхв –бивше власништво Филипи Петера из Србобрана и земљиште из аграрног фонда у К.О. Србобран и то од парцела број 5155/3, 5156/1 и 5156/2 у укупној површини од 8ј 1102квхв рачунајући од југа према северу.

Читањем зкњ. улошка број 11015 и 8327 К.О. Србобран утврђено је да је Богићевић Момчилова Јелисавета рођ. Шварц била власник парцела број 6073/2, 6074, 6076, 6075, 6077/1, 6236, 6073/4, 6229, 6230, 6232, 6237, 6233/1, 6073/6, 6234, 6238/3, 6874/1, 6874/2, 6233/2, 6238/1, 6073/5, 6231, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6235, 6077/2, 6078, 6979, 6080/1, 6080/2, 6081, 6082/1, 6082/2, 6238/4, 6239, 6240, 6241, 6242/1, 6885 и 6886 К.О. Србобран у 1/1 дела да су на основу коначног решења бр. 43 959/1943, које је Мађарско краљевско министарство земљорадње, Експозитура за политику зремљишних поседа јужних регија донело у кривичном поступку по предмету експропријације жидовских непокретности, предметне непокретности се укњижене у корист Земаљског земљишно-кредитног института у Будимпешти - упис под Б13. Затим да су на основу Одлуке МНО Србобран број 11038/948, списка аграрне деобе и списка новог стања отписане наведене парцеле и пренете у зкњ. уложак бр. 6448 као ОНИ.

Увидом у обавештење РГЗ-Службе за катастар непокретности Србобран број: 952-2-210/2020-14 од 25.08.2020. године утврђено је да су парцеле које су предмет захтева у К.О. Србобран биле предмет комасације.

Будући да се предметним захтевом потражује пољопривредно земљиште које је било предмет комасације подносилац захтева је преко пуномоћника предложио извођење доказа вештачењем путем вештака геодетске струке, те је потом дана 18.11.2020. године Агенција донела закључак о одређивању вештачења у овој управној ствари.

Увидом у налаз вештака са прилозима, примљен у Агенцији, дана 12.02.2021. године, а који је сачинио судски вештак Милорад Качавенда, дипл. инж. геодезије утврђено је да је извршена идентификација одузете парцеле од бившег власника Шварц Ержебет (Богићевић Ержебет) и утврђивање укупне површине одузетог земљиша које је ушло у комасациону масу у поступку комасације, те је на основу наведеног дат предлог за враћање пољопривредног земљишта које је у државној својини на територији јединице локалне самоуправе Кула, које по својој класи и култури одговара одузетом земљишту бившег власника.

У складу са налогом поступајућег органа, вештак је, за утврђивање које се земљиште враћа, приликом вештачења користио „Техничко упутство за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта“ које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због неизвршених обавеза из обавезног откупа пољопривредних производа (Сл. гласник РС бр. 18/91, 20/92 и 42/98).

Јасни и објективни механизми за утврђивање вредности одузетог пољопривредног земљишта које се након комасације враћа у природном облику, а све имајући у виду класу, културу и вредност земљишта које је ушло у комасациону масу и оног које се враћа, примењују се и у поступку реституције с циљем да не би дошло до ситуације у којој би се нпр. за 1 ха земљишта 7. класе подносиоцима захтева вратио 1 ха земљишта 1. класе. Коришћење критеријума из наведеног техничког упутства је у потпуности у складу са природом и сврхом спровођења поступка комасације где учесници у овом поступку не могу добити по класи и култури вредније земљиште од оног које је унето у комасациону масу. Такође, у хипотетичкој ситуацији да није било одузимања, бивши власници би имали 1-3% мање земљишта након спровођења комасације, па би непримењивањем овог техничког упутства дошло до ситуације да Агенција корисницима реституције врати 1-3% више земљишта него што им припада.

Дакле примена овог техничког упутства, имајући у виду природу поступка комасације, била је једини начин да се корисницима реституције не врати вредније комасирано земљиште од оног које је одузето.

Читањем налаза вештака од 12.02.2021. године утврђено је, на основу целокупне документације приложене списима предмета и то првенствено на основу цитираних одлука, да су од

бившег власника Богићевић Јелисавете одузете следеће парцеле у К.О. Србобран: 6073/2 површине 4ј 1470квхв, 6074 површине 197квхв, 6076 површине 2ј 30квхв, 6075 површине 820квхв, 6077/1 површине 5ј 372квхв, 6236 површине 1ј 742квхв, 6073/4 површине 1007квхв, 6229 површине 3ј 1059квхв, 6230 површине 1ј 599квхв, 6232 површине 1ј 673квхв, 6237 површине 1ј 590квхв, 6233/1 површине 1ј 600квхв, 6073/6 површине 1ј 600квхв, 6234 површине 1ј 656квхв, 6238/3 површине 1ј 735квхв, 6874/1 површине 4ј 334квхв, 6874/2 површине 2ј 1200квхв, 6233/2 површине 4ј 315квхв, 6238/1 површине 5ј 744квхв, 6073/5 површине 8ј 355квхв, 6231 површине 1ј 563квхв, 6222 површине 1ј 466квхв, 6223 површине 1ј 731квхв, 6224 површине 1ј 754квхв, 6225 површине 1ј 648квхв, 6226 површине 1ј 625квхв, 6235 површине 1ј 532квхв, 6077/2 површине 1ј 1596квхв, 6078 површине 244квхв, 6979 површине 743квхв, 6080/1 површине 1ј 600квхв, 6080/2 површине 1358квхв, 6081 површине 1ј 772квхв, 6082/1 површине 15ј 185квхв, 6082/2 површине 1100квхв, 6238/4 површине 2ј 1200квхв, 6239 површине 8ј 499квхв, 6240 површине 1ј 526квхв, 6241 површине 1ј 733квхв, 6242/1 површине 2ј 492квхв, 6885 површине 1ј 641квхв и 6886 површине 1ј 700квхв, а од којих је извршено умањење за површину од 8ј 1102квхв која је додељена бившој власници из аграрног фонда. Након рекапитулације вредносних јединица одузетог земљишта и након извршеног свођења појединих катастарских класа на површину прве катастарске класе, прерачунато из хватског у метарски систем утврђено да је бившем власнику Богићевић Јелисавети одузето у К.О. Србобран 52.78.64 ха њиве 1. класе, у вредности 527864.05 процентбених јединица. С обзиром на наведено вештак је предложио за враћање парцелу број 5785 К.О. Сивац, њива 2-5. класе у површини од 59.60.63 ха и део парцеле број 5792 К.О. Сивац, њива 2-5. класе у површини од 05.55.31 ха. Вештак је такође констатовао да на предложеним парцелама нема изграђених објеката као ни заливног система, те да предложене парцеле имају приступни пут.

На усменој расправи одржаној дана 18. марта 2021. године, у одсуству уредно позваног представника Републике Србије, Државног правобранилаштва, Одељење у Новом Саду и Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, пуномоћник подносиоца захтева изјавио је да остаје у свему при поднетом захтеву, те да немају примедби на вештачење од 12.02.2021. године.

Вештак Милорад Качавенда изјавио је на усменој расправи да остаје у свему код свог налаза и мишљења од 12.02.2021. године, те да је доставио у ранијем вештачењу анализу парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Надаљ, К.О. Србобран и К.О. Турија. Вештак је даље навео да пошто је у овом предмету одузето земљиште у К.О. Србобран, а с обзиром да је доказао да у К.О. Србобран, као и суседним катастарским општинама нема слободних парцела, сматра да постоје сви услови за браћање предложених катастарских парцела у К.О. Сивац.

Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду изјаснило се у овој управној ствари поднеском број Рес. 277/20 од 12.10.2020. године у ком је наведено да предлажу да Агенција утврди чињенично стање и чињенице релевантне за доношење одлуке по захтеву подносиоца, а пре свега у смислу одредбе чл. 5 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, те предметни захтев остављају на оцену Агенцији.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде није се изјашњавало у овој управној ствари.

Читањем Анализе парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Надаљ, К.О. Србобран и К.О. Турија, а коју је вештак предао у списе предмета број 46-000765/2019 дана 09.12.2020. године утврђено је да је већина парцела са списка у целости надељена, те да су преостале парцеле у површини мањој од 1 ха, као парцеле које чине узак појас уз канал.

Читањем Анализе парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Бачко Градиште, К.О. Бачко Петрово Село, К.О. Бечеј, К.О. Милешево и К.О.

Радичевић а коју је вештак предао у списе предмета број 46-000770/2019 дана 13.11.2020. године утврђено је да је већина парцела са списка у целисти надељена, те да су преостале парцеле у површини мањој од 1 ха, парцеле под спором (за парцеле 10012, 10086, 10407, 1049, 10582, 10590, 10923, 13143, 13149, 13151, 13153, 13155, 13923, 13931, 14024 и 14274/1 К.О. Бачко Градиште Државно правобранилаштво, Одељење Нови Сад покренуло је управни спор, док је за парцеле број 10173, 10507, 10788, 10144, 10145, 13858, 13864/3 К.О. Бачко Градиште Баг АД поднео жалбу на упис права својине и доставио поновни захтев за упис права својине, затим парцла број 14440 К.О. Бачко Петрово Село је узак појас поред насипа који се не обрађује, док је парцеле које имају културу пашњак нису нису подобне за враћање за одузете парцеле које су биле обрадиво земљиште – њиве. Вештак је такође констатовао да у су у К.О. Бечеј, К.О. Радичевић и К.О. Милешево све расположиве парцеле већ подељене у поступку реституције или је површина мања од 1 ха.

Читањем Анализа парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Врбас, К.О. Бачко Добро Поље и К.О. Змајево достављених у списе предмета број 46-000769/2019 од дана 20.01.2021. године утврђено је да је већина парцела са списка у целисти надељена, те да су преостале парцеле у површини мањој од 1 ха, као и парцеле под спором који се тиче права власништва - 33 Степановићево и парцеле за које постоји забележба поступка разграничења државне и друштвене својине - Ирмово.

Читањем Анализа парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у К.О. Мали Иђош достављених у списе предмета број 46-000769/2019 утврђено је да су на списку преостале парцеле које су мање од 1ха, пашњаци и ветрозаштитни појас.

Увидом у Анализу парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у општини Темерин (к.о.Бачки Јарак и к.о.Темерин) достављених у списе предмета број 46-000769/2019 од 20.01.2021. године, утврђено је да су на списку преостале парцеле које су мање од пола хектара или су у приватној својини физичких лица, пашњаци и ветрозаштитни појас, те нису подобне за враћање у поступку реституције.

Читањем Анализа парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у на територији јединице локалне самоуправе Жабаљ, у К.О. Жабаљ, К.О. Ђурђево, К.О. Госпођинци и К.О. Чуруг достављених у списе предмета број 46-000769/2019 утврђено је да не постоје адекватне парцеле за повраћај, у прилог чему је вештак дао образложење због чега парцеле које се налазе на списку Управе за пољопривредно земљиште за територију општине Жабаљ нису погодне за враћање, у коме наводи анализу сваке појединачне парцеле, уз опис да су преостале парцеле по култури пашњаци, имају површину мању од 1ха или је уписана забележба управног спора. Такође има и парцела које су у природи пут, шума, заштитни појас уз насип.

Читањем књиге фонда масе - старо стање за К.О. Србобран утврђене су класе и културе одузетог земљишта.

Увидом у електронску базу Републичког геодетског завода дана 15. јуна 2021. године утврђено је да су парцела број 5785 К.О. Сивац, површине 59.60.43 ха и 5792 К.О. Сивац, површине 64.69.69 ха уписане у лист непокретности број 604 К.О. Сивац у јавној својини Републике Србије, са правом коришћења Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде.

Службено лице Агенције обавештено је дана 11.06.2021. године путем електронске поште добијене од стране Лазара Стојановића, запосленог у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Одељење за опште, правне, послове управљања пољопривредним земљиштем и финансијско административне послове, да су парцеле број 5785 и 5792 К.О. Сивац издате у закуп по основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-6551/234-2019-14 и број 320-51-6006/162-2020-14 до 31. октобра 2028. године.

Оценом захтева, достављене документације и резултата спроведеног поступка утврђено је да је исти основан, односно да су у конкретном случају испуњени законски услови за доношење

решења у смислу одредбе члана 136. Закона о општем управном поступку, о враћању пољопривредног земљишта у К.О. Сивац.

Чланом 1. став 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, прописано је да се овим законом уређују услови, начин и поступак враћања имовине одузете припадницима јеврејске заједнице који немају законских наследника и враћања одузете имовине организацијама које су у време одузимања биле у функцији јеврејске заједнице, за имовину која је одузета на територији Републике Србије за време Холокауста или на основу прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, као и финансијска подршка Републике Србије јеврејској заједници у Републици Србији.

Чланом 2. ст.1. тачка 1. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, прописано је да се под одузетом имовином подразумевају непокретности и покретне ствари и предузећа која су одузета бившим власницима за време Холокауста или применом прописа из чл.2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу.

У току поступка неспорно је утврђено читањем Одлуке Месног народног одбора у Србобран број 179 од 17. јануара 1946. године, Коначне одлуке Округног аграрног суда у Новом Саду бр. 1339 од 12. фебруара 1946. године, као и Одлуке Аграрног суда при Округном народном одбору у Новом Саду бр. II-699/46 од 02. октобра 1946. године да је посед Богићевић Момчила Јелисавете рођ. Шварц из Србобрана, у целости пао под удар аграрне реформе на основу чл. 3 ст. 1 Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији, те да се у корист земљишног фонда извлашћује 103ј 1596квхв и то следеће парцеле: 6073/2 површине 4ј 1470квхв, 6074 површине 197квхв, 6076 површине 2ј 30квхв, 6075 површине 820квхв, 6077/1 површине 5ј 372квхв, 6236 површине 1ј 742квхв, 6073/4 површине 1007квхв, 6229 површине 3ј 1059квхв, 6230 површине 1ј 599квхв, 6232 површине 1ј 673квхв, 6237 површине 1ј 590квхв, 6233/1 површине 1ј 600квхв, 6073/6 површине 1ј 600квхв, 6234 површине 1ј 656квхв, 6238/3 површине 1ј 735квхв, 6874/1 површине 4ј 334квхв, 6874/2 површине 2ј 1200квхв, 6233/2 површине 4ј 315квхв, 6238/1 површине 5ј 744квхв, 6073/5 површине 8ј 355квхв, 6231 површине 1ј 563квхв, 6222 површине 1ј 466квхв, 6223 површине 1ј 731квхв, 6224 површине 1ј 754квхв, 6225 површине 1ј 648квхв, 6226 површине 1ј 625квхв, 6235 површине 1ј 532квхв, 6077/2 површине 1ј 1596квхв, 6078 површине 244квхв, 6979 површине 743квхв, 6080/1 површине 1ј 600квхв, 6080/2 површине 1358квхв, 6081 површине 1ј 772квхв, 6082/1 површине 15ј 185квхв, 6082/2 површине 1100квхв, 6238/4 површине 2ј 1200квхв, 6239 површине 8ј 499квхв, 6240 површине 1ј 526квхв, 6241 површине 1ј 733квхв, 6242/1 површине 2ј 492квхв, 6885 површине 1ј 641квхв и 6886 површине 1ј 700квхв, те да је потом уважена молба Богићевић Јелисавете из Србобрана од 19. јуна 1946. године и истој враћено пољопривредно земљиште из аграрног фонда у К.О. Србобран и то од парцела број 5155/3, 5156/1 и 5156/2 у укупној површини од 8ј 1102квхв рачунајући од југа према северу. Читањем зкњ. улошка број 11015 и 8327 К.О. Србобран утврђено је да је Богићевић Момчилова Јелисавета рођ. Шварц била власник парцела број 6073/2, 6074, 6076, 6075, 6077/1, 6236, 6073/4, 6229, 6230, 6232, 6237, 6233/1, 6073/6, 6234, 6238/3, 6874/1, 6874/2, 6233/2, 6238/1, 6073/5, 6231, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6235, 6077/2, 6078, 6979, 6080/1, 6080/2, 6081, 6082/1, 6082/2, 6238/4, 6239, 6240, 6241, 6242/1, 6885 и 6886 К.О. Србобран у 1/1 дела те имајући у виду напред наведено овај орган је као неспорно утврдио да је имовина која је предмет захтева, од ранијег власника Богићевић Јелисавете, која је идентична са Шварц Ержебет, одузета на основу Закона о аграрној реформи и унутрашњој колонизацији, а који пропис је наведен у чл. 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу. Дакле, како је предметна имовина одузета применом прописа из члана 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, иста има статус „одузете имовине“ и у смислу Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, те је испуњен услов права на враћање имовине подносиоцу захтева.

Чланом 2. став 1. тачка 3. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, прописано је да се под појмом „бивши власник“ у смислу овог Закона, подразумева физичко лице које је било припадник јеврејске заједнице и власник у време одузимања имовине и правно лице које је у време одузимања имовине на било који начин било у функцији јеврејске заједнице, а које је било власник имовине у време одузимања.

Агенција је, испитујући услове прописане наведеним чланом, ценила чињеницу да читањем превода дописа Начелника кулског среза број: 3077/1941 од 23. августа 1941. године упућеног Мађарској краљевској жупанијској економској инспекцији утврђено да је на име супруге Момчила Богићевића, Ержебет Шварц, јеврејског порекла укњижено 103ј 1177квхв у Србобрану, те да су јевреји из Новог Врбаса, а међу којима је и госпођа Богићевић дана 09. маја 1941. године интернирани у логор. Затим да је у књ. улошцима број 11015 и 8327 К.О. Србобран у којима је као власник парцела број 6073/2, 6074, 6076, 6075, 6077/1, 6236, 6073/4, 6229, 6230, 6232, 6237, 6233/1, 6073/6, 6234, 6238/3, 6874/1, 6874/2, 6233/2, 6238/1, 6073/5, 6231, 6222, 6223, 6224, 6225, 6226, 6235, 6077/2, 6078, 6979, 6080/1, 6080/2, 6081, 6082/1, 6082/2, 6238/4, 6239, 6240, 6241, 6242/1, 6885 и 6886 К.О. Србобран у 1/1 дела уписана Богићевић Момчилова Јелисавета рођ. Шварц утврђено да је у Б листу упис под редним бројем 13 (преведено на српски језик) наведено следеће: „На основу коначног решења бр. 43 959/1943, које је Мађарско краљевско министарство земљорадње, Експозитура за политику зремљинских посела јужних регија донело у кривичном поступку по предмету експропријације жидовских непокретности, предметне непокретности се књиже у корист Земаљског земљишно-кредитног института у Будимпешти, утврђено је да је овде означен бивши власник био припадник јеврејске заједнице, због чега је овај орган оценио да су испуњени услови прописани чл. 2. ст. 1 тач. 3. Закона.

Чланом 2. тачка 2. Закона, прописано је да се под имовином без наследника сматра одузета имовина за коју није поднет захтев, односно за коју је захтев поднет од лица које нема активну легитимацију у смислу одредаба Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, осим имовине за коју је обавеза обештећења бившег власника преузела страна држава по основу међународног уговора.

Како је увидом у електронску базу података Агенције, утврђено да иза бившег власника Богићевић Јелисавете, односно Шварц Ержебет, нема поднетих захтева по Закону о враћању одузете имовине и обештећењу, овај орган је оценио да нема сметњи враћању имовине прописаних чл. 2. ст. 1. тач. 2. Закона.

Чланом 6. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, прописано је да се враћање имовине у натуралном облику спроводи у складу са овим законом и Законом о враћању одузете имовине и обештећењу.

Чланом 15. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу прописано је да се овим законом враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду.

Даље, на основу налаза и мишљења вештака утврђено је да су за враћање предложене парцеле из комасационе масе у К.О. Сивац наведене у диспозитиву решења, који по вредности одговарају одузетом земљишту бившег власника, у државној својини корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у делу, те с обзиром на све напред наведено, као и одредбу члана 24. став 1. Закона о враћању одузете имовине односно обештећењу којом је прописано да се бившем власнику враћа право својине на пољопривредном и шумском земљишту и шумама, одузетим применом прописа из члана 2. овог закона, док је одредбом члана 24. став 2. прописано да уколико је одузето пољопривредно, односно шумско земљиште било предмет

комасације, односно арондације након одузимања, бивши власник има право на враћање земљишта које је добијено из комасационе масе за то земљиште, поступајући орган одлучио је као у тачки 1. диспозитива решења.

Поступајући орган је утврдио да се парцеле наведене у диспозитиву решења налазе на списку парцела које је Управа за пољопривредно земљиште определила за враћање у поступку реституције у складу са одредбом чл. 2 ст. 3 Уредбе Владе о критеријумима за утврђивање површине пољопривредног шумарства и водопривреде и шумског земљишта у поступку враћања одузете имовине („Службени гласник РС“, бр. 29/18). Читањем достављених анализа парцела, извештаја о исцрпљености као и саме изјаве вештака дате на усменој расправи дана 18. марта 2021. године упозореног у смислу чл. 335 Кривичног законика парцеле утврђено је да нема расположивог пољопривредног земљишта за наделу на територији јединице локалне самоуправе Србобран, као ни суседним јединицама локалне самоуправе у односу на К.О. Србобран те је донета одлука као у тачки 1. диспозитива овог решења.

Одредбом чл. 15 ст. 1 Закона о враћању имовине и обештећењу прописано је да се враћају непокретне и покретне ствари у јавној својини Републике Србије, аутономне покрајине односно јединице локалне самоуправе, у државној, друштвеној и задружној својини, осим ствари у својини задругара и друштвеној и задружној својини које је ималац стекао уз накнаду, док је у чл. 15 ст. 2 прописано да су предмет враћања подржављене непокретности: грађевинско земљиште, пољопривредно земљиште, шуме и шумско земљиште, стамбене и пословне просторије и други објекти који постоје на дан ступања на снагу овог закона.

Уредбом је у члану 2 став 2 прописано да појам „за то земљиште“ из члана 24. став 2. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу (у даљем тексту: Закон), значи да ће се на враћање пољопривредног, односно шумског земљишта које је било предмет комасације, односно арондације, у смислу овог члана Закона, сходно примењивати критеријуми утврђени тачком 1. (рачунање обрачунског фактора „ф“ за прелазак са једне на другу катастарску класу код враћања земљишта) и тачком 3. (свођење површина парцела различитих катастарских класа на површину прве катастарске класе њива са рекапитулацијом стања у исказу идентификације) у оквиру главе 2 (обрада података и рачунање елемената за пренос враћених парцела на терен) Техничког упутства за извођење геодетско-техничких радова у поступку враћања земљишта које је саставни део Уредбе за спровођење Закона о начину и условима признавања права и враћању земљишта које је прешло у друштвену својину по основу пољопривредног земљишног фонда и конфискацијом због обавезног откупа пољопривредних производа („Службени гласник РС“, бр. 41/91, 44/91, 4/92, 8/97 и 103/03). У ставу 3 члана 2 прописано је да ће Управа за пољопривредно земљиште (у даљем тексту: Управа), у року од 15 дана од ступања на снагу ове уредбе, а након што јој Агенција достави податке о површинама пољопривредног земљишта које се потражују у катастарским општинама у којима је након одузимања спроведен поступак комасације, утврдити катастарске парцеле у државној својини у површини која ће бити довољна да се до краја спроведе поступак враћања имовине, а које могу бити предмет враћања у смислу Закона и ове уредбе и те податке доставити Агенцији.

Имајући у виду да је чланом 25. став 1. тачка 1 и 2 Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано да се не враћа право својине на пољопривредном и шумском земљишту ако је на дан ступања на снагу овог закона на катастарској парцели изграђен објекат који је у функцији на дан ступања на снагу овог закона, она површина катастарске парцеле која служи за редовну употребу тог објекта, односно ако је на комплексу земљишта изграђен већи број објеката који су у функцији на дан ступања на снагу овог закона површина земљишта која економски оправдава коришћење тих објеката и ако је неопходна нова парцелација земљишта ради обезбеђивања приступног пута за земљиште које је предмет захтева за враћање, на основу налаза и мишљења вештака, који је приликом израде налаза излазио на терен, утврђено је да се на парцелама

наведеним у диспозитиву овог решења не налазе објекти те да парцела има приступни пут. С обзиром на напред наведено Агенција је нашла да су испуњени услови из чл. 25. став 1. и 2. наведеног закона.

Чланом 25. став 1. тачка 3. Закона о враћању одузете имовине прописано је да се не враћа земљиште у друштвеној, односно задружној својини стечено теретним правним послом. Имајући у виду да је поступајући орган већ утврдио да су предметне парцеле у јавној својини Републике Србије корисника Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, нађено је да нема препрека за враћање одузете имовине у смислу члана 25. став 1. тачка 3. наведеног Закона. У складу с напред наведеним поступајући орган је донео одлуку као у тачки 1. диспозитива овог решења.

Чланом 26. став 2. Закона прописано је да уколико је пољопривредно земљиште, у складу са законом којим се уређује пољопривредно земљиште, дато у закуп, остаје у државини закупца до истека уговора о закупу, ако овим законом није друкчије одређено, осим у случају да се странке друкчије не споразумеју, с тим да закупнину од дана извршности решења о враћању земљишта купац плаћа бившем власнику. С обзиром да су парцеле из тачке 1. издате у закуп на основу Уговора о закупу пољопривредног земљишта у државној својини број 320-11-6551/234-2019-14 и број 320-51-6006/162-2020-14 до 31. октобра 2028. године поступајући орган ценио је одредбу чл. 20 ст. 1 истог закона којом је прописано да купац непокретности која је предмет враћања има право да користи непокретност за обављање своје делатности, али не дуже од три године од извршности решења о враћању имовине, с тим што се бивши власник и обвезник могу и другчије споразумети, те је донета одлука као у тачки 2. диспозитива овог решења.

У складу са чланом 19. Закона о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, којим је прописано да се у решењу налаже надлежним органима извршење решења, као и брисање евентуалних терета, одлучено је као у тачкама 3. и 4. диспозитива овог решења.

Чланом 62. став 3. Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, прописано је да је враћена имовина у слободном промету, а да Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе имају право прече куповине приликом првог отуђења те је одлучено као у тачки 5. диспозитива овог решења.

Поступајући орган је имао у виду и остале наводе странака и приложене доказе, али је нашао да су без утицаја на доношење одлуке те из тих разлога исте није посебно образлагао.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министарству финансија, у року од 15 дана од дана пријема решења, у довољном броју примерака за орган и странке, а преко овог органа.

Директор ПЈ Нови Сад
Јасна Селаковић

Сектор за координацију и надзор

Страхиња Секулић

Доставити:

1. Подносиоцу захтева Јеврејској општини Нови Сад, преко пуномоћника Бојана Бухе, адвоката из Сремске Каменице, ул. Војводе Путника бр. 79
2. Државном правобранилаштву, Одељење у Новом Саду, Нови Сад, ул. Сутјеска бр. 3
3. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Београд, ул. Немањина бр. 22-26
4. Агенцији за реституцију, централна јединица, Сектор за координацију и надзор
5. у предмет
6. архиви

По правноснажности:

1. Републичкој дирекцији за имовину, ул. Краља Милана бр. 16, Београд
2. Републичком геодетском заводу, Служби за катастар непокретности Кула – преко е-шалтера
3. Општинској управи општине Кула, Одељење за финансије и привреду, Кула, ул. Лењина бр. 11
4. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Београд, ул. Немањина бр. 22-26
5. Агенцији за реституцију, централна јединица, Сектор за координацију и надзор

ЕКСПЕДОВАНО
ИЗ АГЕНЦИЈЕ ЗА РЕСТИТУЦИЈУ

дана 12. 07. 2021

АГЕНЦИЈА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ
ПИСАРНИЦА, НОВИ САД - 1

ПРИЈЕМО

07. 07. 2021

Српска	Општина	Број	Датум	Вредност